

Til Stortingets Finanskomité

Teknas innspill til Statsbudsjettet 2025

Tekna er fagforeningen for 110 000 naturvitere, teknologer og studenter. Våre medlemmer har høyere utdanning og representerer viktige kunnskapsmiljøer i Norge, både i offentlig og privat sektor.

Merverdiavgift kapittel 5521, post 70

Momsreduksjon på vann- og avløpsgebyr må følges opp av statlig støtte til nødvendig oppgradering av anlegg.

Regjeringen foreslår redusert merverdiavgiftssats på kommunale vann- og avløpsgebyrer fra 25 til 15 prosent. En gjennomsnittlig husholdning vil dermed få en årlig avgiftslettelse på 1 000 kroner neste år.

Tekna støtter regjeringens forslag om redusert moms, men vil minne om at dette i seg selv ikke gir kommunene ekstra midler til å oppgradere vann- og avløpsanleggene. Vi regner med at momsreduksjonen gir kommunene rom for økte gebyrer slik at de kan bygge, oppgradere og drifte anleggene til selvkost – slik regelverket legger opp til i dag.

Dagens situasjon med økte gebyrer kommer av et stort behov for å investere i anlegg som renser utslippene og som oppfyller viktige miljøkrav. Behovet for oppgraderinger er kjent for Stortinget gjennom flere representantforslag som ble reist i forrige periode. Tekna mener at Stortinget uavhengig av momsreduksjonen til abonnentene må bidra med en statlig ordning som finansierer oppgraderinger av vann- og avløpsanlegg som vanskelig kan gjennomføres ved gebyrer alene.

Tekna mener at Stortinget må be regjeringen vurdere ulike ordninger for at staten kan bidra til nødvendige oppgraderinger og investeringer i vann- og avløpssektoren. Dette kan for eksempel være en generell eller behovsbasert ordning med rentekompensasjon eller en ordning der deler av lånet kan ettergis ved innfrielse av miljøkriterier.

Klima- og miljødepartementet kapittel 1400, post 01, Tolletaten kapittel 1610, post 01, Skatteetaten kapittel 1618, post 01, og Miljødirektoratet kapittel 1420, post 01

Karbontoll CBAM må innføres i samarbeid med industrien og EU.

Regjeringen foreslår at CBAM-forordningen fra EU (Carbon Border Adjustment Mechanism) også innføres i Norge. Målet med CBAM er å unngå karbonlekkasje ved at norsk industri flytter ut og at andre land reduserer sine klimautslipp i produksjonen av sine varer. Tekna registrerer at regjeringen er forsiktige i sine formuleringer. Den understreker i sitt forslag at saken er vurdert grundig, men at det er usikkert når en slik ordning kan iverksettes i Norge. En slik tvetydighet er uheldig og skaper usikkerhet for industrien i Norge. Tekna ønsker å bevare industri i Norge og samtidig føre en klimapolitikk som leder til et lavutslippssamfunn innen 2050. CBAM vil være et nyttig virkemiddel for å nå disse målene.

Tekna ber Stortinget innføre CBAM i Norge i samarbeid med EU og industrien, og etter EUs tidsplan.